

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

03 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

juducând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul adjunct-interimar al procurorului șef al Procuraturii de circumscripție Chișinău, Ciobanu Sergiu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Arventii Serghei Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în r-nul Xxxxx, s. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 14.05.2014-23.01.2017

2. *instanța de apel:* 15.02.2017-04.04.2017

3. *instanța de recurs:* 07.06.2017-03.10.2017

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 23 ianuarie 2017, Arventii Serghei Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 317 alin. (1) Cod penal, la 1 an 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Arventii S. fiind condamnat prin sentința Judecătoriei Fălești din 10.07.2013, în baza art. 264 alin. (3) lit. a) și art. 266, art. 84 Cod penal, la 3 ani 6 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip deschis, fiind repartizat pentru ispășirea pedepsei cu închisoare în Penitenciarul nr. 9 Pruncul, situat pe str. Prunculului 44, mun. Chișinău, unde se deținea legal și anume în sectorul nr. 6 al penitenciarului menționat, fiind la regim de detenție de tip deschis, activând conform graficului stabilit de administrația Penitenciarului nr. 10 Goian în calitate de muncitor, la data de 02.04.2014, în jurul orei 16.35, având intenția de a evada din locurile de detenție, acționând cu intenție directă, dându-și seama de acțiunile sale prejudiciabile, acceptând în mod conștient consecințele acestora, a părăsit fără permisiune locul de muncă indicat mai sus și nu s-a prezentat în sectorul nr. 6 a penitenciarului în cauză, deplasându-se într-o direcție necunoscută. Ulterior, fiind depistat în restaurantul-cafenea „Nero”, amplasat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 6, a fost escortat în penitenciar.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului Arventii S. a fost calificată *de drept* în baza art. 317 alin. (1) Cod penal și anume – *evadarea din locurile de deținere, săvârșită de persoana care execută pedeapsa cu închisoare.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Enachi T. în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei sentințe de achitare.

În motivarea apelului a invocat:

- nu s-a demonstrat prin nici o probă intenția inculpatului de a evada;
- în acțiunile lui Arventii S. nu este nici încălcarea disciplinară, cu toate că la 04.04.2014, ultimul a fost încarcerat în izolatorul disciplinar pe un termen de 10 zile, pentru că a fost depistat la data de 02.04.2014 în restaurantul „Nero”, situat pe bd. Ștefan cel Mare nr. 6, mun. Chișinău.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, a fost admis apelul, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Arventii S. a fost achitat de învinuirea adusă în baza art. 317 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat, că probele scrise nu demonstrează vinovăția inculpatului în comiterea evadării imputate lui, deoarece, aceste probe coroborează cu declarațiile lui Arventii S., a martorului Bănărescu O., cât și celelalte probe analizate și apreciate de către instanța de apel prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, deoarece atât la urmărirea penală, cât și în ședințele instanțelor de fond Arventii S. a dat declarații consecvente, concludente și constată cu certitudine, că Bănărescu O., șeful adjunct al Penitenciarului nr. 10 Goian, i-a permis lui Arventii S. de a se duce la medicul stomatolog și rezultă, că inculpatul nu a evadat și nici nu a avut nici o intenție de a evada din locurile de detenție.

În opinia instanței de apel conform permisului eliberat condamnatului la penitenciar de tip deschis, nr. 37 din 07.02.2014, șeful Penitenciarul nr. 9 Pruncul, i-a permis lui Arventii S. de a se deplasa de la Penitenciarul nr. 9 Pruncul la Penitenciarul nr. 10 Goian și invers, de la orele 07.00 până la 18.30, deci un anumit itinerar inculpatului nu i-a fost stabilit. Conform graficului de prezentare a condamnaților de la Penitenciarul nr. 10 Goian la Penitenciarul nr. 9 Pruncul, inculpatul Arventii S., periodic se prezenta, de la locul de muncă, adică din Penitenciarul nr. 10 Goian la Penitenciarul nr. 9 Pruncul, la locul executării pedepsei. Ora de plecare din Penitenciarul nr. 10 Goian este indicată 08.00-09.00, iar ora sosirii la Penitenciarul nr. 10 Goian este în intervalul de la 12.55 la 16.50. Astfel, rezultă, că pentru a se deplasa de la Penitenciarul nr. 10 Goian la Penitenciarul nr. 9 Pruncul și invers, Arventii S., avea la dispoziție de la 8 ore 55 min până la 8 ore 50 min.

Instanța de apel a reținut, că organul de urmărire penală și partea acuzării nu a prezentat în acest sens nici un document în care să fie indicat pe care itinerar, la ce oră trebuie să plece și să sosească dintr-un penitenciar în altul inculpatul, și mai mult ca atât, că ultimul ar fi avut scopul evadării din locurile de detenție.

Totodată, instanța de apel a menționat că inculpatul putea doar fi tras la răspundere disciplinară sau privat de dreptul de deplasarea fără escortă sau însoțire pentru faptul, că a fost depistat în restaurantul-cafenea „Nero”, adică pentru vizitarea locurilor de agrement și nicidecum condamnat pentru evadare din locurile de detenție.

În viziunea instanței de apel, acțiunile lui Arventii S. nu întrunesc elementele principale ale laturii subiective și obiective al acțiunii de evadare. Astfel, prin probele existente la materialele cauzei penale, nu a fost dovedit că Arventii S. ar fi săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 317 alin. (1) Codul penal și acest fapt nu este demonstrat de către organul de urmărire penală și nici de acuzatorul de stat în procesul ședințelor de judecată.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului, invocă:

- instanța de judecată nu a apreciat la justa valoare probele prezentate de către partea acuzării;

- prima instanță corect a motivat sentința indicând că acțiunile inculpatului constituie evadare din locurile de detenție;

- vina inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate și-a găsit confirmare prin declarațiile martorilor Țurcan S., Cerevatov R., Popa I., Revenco M., Macovei V. și prin probele scrise și anume: copia autenticată a normelor de conduită a condamnatului căruia i s-a permis deplasarea fără escortă sau însoțire din 06.11.2013, semnată de condamnatul Arventii S. (f.d. 13); copia contractului de prestări servicii nr. 19 din 07.02.2017 (f.d. 15); copia ordinului nr. 188 din 02.12.2013 de angajare în calitate de fochiști a deținuților Cucoș A., Arventii S., Gonciar D. (f.d. 16); copia graficului prezentării condamnaților la Penitenciarul nr. 9 Pruncul (f.d. 17); copia permisului eliberat condamnatului la penitenciar de tip deschis nr. 37 din 07.02.2014 (f.d. 18).

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept de al admite, cu casarea parțială sau totală a hotărârii atacate, cu menținerea hotărârii primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Prin recursul declarat de procuror s-a invocat, aspectul de ilegalitate privind greșita achitare a inculpatului de învinuirea adusă în baza art. 317 alin. (1) Cod penal, pe care Colegiul îl considera ca întemeiat.

În acest context, reieșind din materialele cauzei penale supuse judecării, instanța de recurs reține, că Arventii S. de către organul de urmărire penală a fost

învinuit, iar de către prima instanță a fost recunoscut vinovat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 317 alin. (1) Cod penal – *evadarea din locurile de deținere, săvârșită de persoana care execută pedeapsa cu închisoare*.

Instanța de apel a casat hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, Arventii S. a fost achitat de învinuirea adusă în baza art. 317 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În acest context, Colegiul atestă că la caz de către partea acuzării au fost prezentate următoarele probe: declarațiile martorilor Țurcan S., Cerevatov R., Popa I., Revenco M., Macovei V., copia autentificată a normelor de conduită a condamnatului căruia i s-a permis deplasarea fără escortă sau însoțire din 06.11.2013, semnată de condamnatul Arventii S. (f.d. 13); copia contractului de prestări servicii nr. 19 din 07.02.2017 (f.d. 15); copia ordinului nr. 188 din 02.12.2013 de angajare în calitate de fochiști a deținuților Cucuș A., Arventii S., Gonciar D. (f.d. 16); copia graficului prezentării condamnaților la Penitenciarul nr. 9 Pruncul (f.d. 17); copia permisului eliberat condamnatului la penitenciar de tip deschis nr. 37 din 07.02.2014 (f. d.18), iar prima instanță și-a argumentat soluția de condamnare în temeiul acestor probe.

Însă, instanța de apel a menționat, că probele aduse de către acuzare nu demonstrează vinovăția inculpatului în comiterea evadării imputate lui, deoarece aceste probe coroborează cu declarațiile lui Arventii S., iar dânsul a dat declarații consecvente, concludente și constată cu certitudine că Bănărescu Oleg, șeful adjunct al Penitenciarului 10 Goian, i-a permis lui Arventii S. de a se duce la medicul stomatolog astfel rezultă, că inculpatul nu a evadat și nici nu a avut nici o intenție de a evada din locurile de detenție.

Analizând decizia atacată, în raport cu circumstanțele cauzei constatate în prezenta speță, Colegiul penal consideră, că soluția instanței de apel este neîntemeiată, la adoptarea căreia nu s-a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 217 alin. (6) Cod de executare, din care rezultă că deplasarea de scurtă durată în afara penitenciarului se acordă prin dispoziția scrisă a șefului penitenciarului, ținându-se cont de timpul necesar pentru călătoria dus-întors. Timpul aflării condamnatului în afara penitenciarului se include în termenul de executare a pedepsei.

La caz, instanța de recurs reține, că Arventii S. ispășindu-și pedeapsa cu închisoare în Penitenciarul nr. 9 Pruncul, conform permisului eliberat de șeful interimar al Penitenciarului nr. 9 Pruncul, anexat la dosar, avea dreptul doar de a se deplasa la locul de muncă în Penitenciarul nr. 10 Goian, la materialele cauzei neexistând nici un act sau dispoziție scrisă a șefului penitenciarului, ce ar confirma că ultimul a avut permisiunea necesară de a părăsi teritoriul penitenciarului și a merge la medicul stomatolog. Mai mult ca atât, Colegiul penal reține, că prima instanță corect a reținut declarațiile martorului Bănărescu O., care activând în funcția de șef adjunct al Penitenciarului nr. 10 Goian, i-a permis lui Arventii S., în dimineața zilei de 02.04.2014 orele 08.00-09.00 plecarea la medicul stomatolog din Penitenciarul nr. 9 Pruncul, dar nu în mun. Chișinău, însă conform declarațiilor

martorilor Popa I., Revenco M., Macovei V., condamnatul a fost identificat și reținut la data de 02.04.2014 în jurul orelor 16.35, de către colaboratorii penitenciarului în incinta localului „Nero” din mun. Chișinău, în compania unor persoane terțe, fapt ce confirmă intenția directă a lui Arventii S. de a evada din locurile de deținere.

De asemenea, instanța de apel a mai menționat că organul de urmărire penală și partea acuzării nu au prezentat nici un document în care să fie indicat pe ce itinerar, la ce oră trebuie să plece și să sosească dintr-un penitenciar în altul inculpatul, însă Colegiul penal reține că instanța de apel a omis faptul, că în permisul nr. 37 eliberat de șeful interimar al Penitenciarului nr. 9 Pruncul, la data de 07.02.2014, condamnatului Arventii S., este indicat itinerarul deplasării Penitenciarul nr. 9 Pruncul - locul de muncă Penitenciarul nr. 10 Goian, timpul deplasării de la ora 07.00 până la ora 18.30, însă Arventii S. a fost identificat și reținut de către colaboratorii penitenciarului în incinta localului „Nero” din mun. Chișinău.

De asemenea, Colegiul consideră necesar de remarcat că în motivarea soluției de achitare instanța de apel a conchis că: *“inculpatul putea doar fi tras la răspundere disciplinară sau privat de dreptul de deplasare fără escortă sau însoțire pentru faptul că a fost depistat în restaurantul-cafenea „Nero”, adică pentru vizitarea locurilor de agrement și nicidecum condamnat pentru evadare din locurile de detenție.”*

Însă, instanța de recurs reține că latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 317 Cod penal, constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de evadare din locurile de deținere. Acțiunea de evadare presupune sustragerea de la privarea de libertate la care subiectul infracțiunii examinate este supus, prin părăsirea locului de deținere ori prin scăparea de sub pază (supravegherea) la care acesta este supus. Există evadare și atunci când deținutul părăsește locul de muncă, deși acesta putea să lucreze fără a fi păzit.

În urma celor expuse, Colegiul penal statuează, că din declarațiile martorilor Cerevatov R. și Revenco M. reiese, că la data de 02.04.2014 s-au deplasat la Penitenciarul nr. 10 Goian pentru a-l verifica pe deținutul Arventii S. la locul de muncă, însă au depistat că era doar deținutul Pecica, astfel telefonând la ofițerul de serviciu al Penitenciarului nr. 9, ultimul a comunicat că Arventii S. în jurul orelor 11.00 s-a deplasat la Penitenciarul nr. 10 Goian, la locul de muncă, astfel la orele 15.00 au depistat că Arventii S. nu era la Penitenciarul nr. 10 Goian și le-au apărut dubii că acesta se eschivează. De asemenea, din declarațiile martorului Macovei V. care avea calitatea de ofițer de serviciu al Penitenciarului nr. 9 Pruncul, se atestă că ultimul efectuând apelul condamnaților, a constatat absența lui Arventii S.

Astfel, analizând materialele cauzei penale, Colegiul constată că instanța de apel nu a luat în considerație faptul, că inculpatul Arventii S. la data de 02.04.2014, în perioada în care era obligat să se afle la muncă pe teritoriul Penitenciarului nr. 10 Goian, a părăsit locul de muncă fără a avea permisiunea necesară de la șeful penitenciarului, acesta fiind identificat în incinta localului „Nero” din mun. Chișinău, fapt ce confirmă latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 317 Cod penal.

Instanța de recurs, în temeiul celor enunțate mai sus, consideră că prima instanță a reținut corect starea de fapt, vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptelor comise de către acesta și a dispus întemeiat condamnarea ultimului în baza art. 317 alin. (1) Cod penal.

La fel, instanța de recurs consideră, că prima instanță a realizat o individualizare corectă a pedepsei, atât sub aspectul cuantumului cât și al modalității de executare, în corespundere cu prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal, fiind motivată și aplicată în limitele prevăzute de lege, hotărârea dată fiind legală și întemeiată.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit constată, că instanța de apel greșit a admis apelul avocatului Enachi T. și prin pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului de învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 317 alin. (1) Cod penal, a comis o eroare de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În astfel de condiții, Colegiul conchide că, temeiurile la care se referă procurorul, sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, fapt ce determină de a admite recursul, casând decizia instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe, în privința lui Arventii S.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul adjunct-interimar al procurorului șef al Procuraturii de circumscripție Chișinău, Ciobanu Sergiu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, în cauza penală în privința lui **Arventii Serghei Xxxxx**, cu menținerea sentinței Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 23 ianuarie 2017, prin care acesta a fost condamnat în baza art. 317 alin. (1) Cod penal, la 1 an și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Termenul de executare a pedepsei în privința lui **Arventii Serghei Xxxxx**, de calculat din ziua reținerii.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 24 octombrie 2017.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion